

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Közölközési tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNE.

Alapította:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2K 40

Előnyomulásunk Oláhországban.

Hivatalos. Érkezett este 10 órakor.

BERLIN, január 25.

Nyugati hadseregtől:

Rupprech bajor trónörökös hadserege:

Artolsban Ance és Somme között és Alsne arcvonal mentén tüzérségi és aknavető tevékenység időnként fokozódott, felderítő osztagok állások előteret sokszor össze ütköztek Beryan-Bactól délkeletre Reimstől északnyugatra porosz rohamcsapatok behatoltak francia árkokba és elkeseredett harc után egy tisztet harminc főnyi légénységet és két gépfegyverrel tértek vissza.

A német trónörökös hadsereg arcvonala:

Combresi magaslapon egy tartalékozott két felderítőjének oltán rajtaütéssel sikerült számra nézve háromszoros tulerőben levő csapatot legyőznie és egy gépfegyverrel vonalainkba visszatérnie, a Vogézekben meghiusult egy portyázó osztag előretörése, tiszta időjárás kedvezett kölcsönös repülő tevékenységnek.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:

Au két oldalán támadásainkkal tíz kilométer szélességben elfoglaltunk több erdő állást miközben 14 tisztet 1700 főnyi légénységet elfogtunk, 23 gépfegyvert zsákmányoltunk, oda siető tartalékok erős ellentámadásai nem tudták előrehaladásukat akadályozni. Lucktól nyugatra rajnai ezredek rohamcsapatjai betörték Semerinki falu állásába 14 foglyot hoztak vissza.

József főherceg hadsereg arcvonala:

Hóval fedett hegységben portyázó osztagok ütközetei és szorványosan erős tüzérségi tűz ismétlődtek minden nap Casuni és Putna völgy között ellenség 50 emberét elfogtuk.

Mackensen vezértábornagy hadserege:

Duna mentén egyik partról a másikra ágyútüzelés előőrsi csatározások.

Macedóniai arcvonal:

Cerna hajásban tüzérségi rajtaütések Struma sikságon jelentőség nélküli ütközetek Ludendorff.

Kilép-e Oroszország a négyesszövetségből

Oroszország emberanyaga is kimerülőben van. Fapuskákkal képezik ki az ujoncokat. Nőttön-nő a belső elégtelenség. Egyre nehezebbé válik az élelmezés.

Romániában harcoló csapataink az utóbbi időben teljes határozottsággal megállapították, hogy több helyen igen magas koru, öreg, törődött oroszokkal s egészen fiatal, ugyszólván gyermek katonákkal állanak szemközt, a kik emellett ugyszólván kiképezve sírcsenek.

Hogy Oroszország emberanyaga sem kimeríthetetlen, amint ezt sokan hiszik, erre számos bizonyítékunk van, a melyek közül nyilván a legbeszédesebb, hogy például éppen most sorozzák újra, bezárólag a 44 éves korig, egész Oroszországban az előbbi sórozásokon alkalmatlanoknak talált hadköteleseket. Nem szabad továbbá elfelejteni, hogy az orosz nép zömét katonai szempontokból igen silány nivóra szállította az alkoholizmus, az intelligencia teljes hiánya és hogy az orosz sebesültek tulnyomó része tekintettel a hiányos orvosi berendezésekre, soha sem térhet vissza a frontra.

Erre vezethető vissza az a görcsös kapkodás, mellyel ezen a bajon az orosz hadvezetőség segiten igyekszik.

Teljes jóértesültségen alapul az az információ, hogy az oroszok besorozzák és harcba küldik ellenünk a szerb, román és cseh hadifoglyokat is, a kiket az utóbbi időben tömegesen szednek ki a céből a fogolytáborokból.

A Galac alatt most folyó harcokban már kerültek ilyen foglyok a kezeink közé. Valomásuk szerint, ami természetes is erőszakkal kényszerítették rá, hogy ellenünk harcoljanak.

De az emberhiány egyre érezhetőbb felmerülése mellett nagy gondot okoz Oroszországban a fegyverhiány is. Megállapítottuk például, hogy Reminél körülbelül 1000, nagyobbára öregebb emberekből álló ujoncot néhány fapuskával képeztek ki a tiszték.

Ezek majd csak akkor kapnak fegyvert, ha a rajvonalba kerülnek. És csak annyi mehet a harci sorba közülök, ahánynak fegyver jut.

A mi végül Oroszország élelmezési viszonyait illeti, csak ennyit: Az orosz kormány kegyetlenül elzárja a besszarábiai határt a román

menekülőket elöl, nehogy ezek orosz földre özönlése fekozza az oroszországi, különben is rendkívül nehéz élelmzési viszonyokat.

Emellett megállapítást nyert hogy a visszavonuló orosz csapatok rendkívül sok buzáat is magukkal vittek Romániából, — most egész Oroszországban egyre érezhetőbbé válik a kenyérhiány.

Igy fest valójában a hatalmas Oroszország. És ezek után lehet-e csodálkozni a sok kormány változáson, a belső elégtelenség egyre növekedésén, a háború folytatása makacs és érdekelt híveinek gyilkos kitartásán és elvetemültségén, a melynek folyamánya Witte gróf és legutóbb Rasputin megöletése volt?

Szinte lehetetlen nem hinni azon angol ujság aggódalmainak, amelyek éppen most, a félhivatalos Reuter-ügynökség úján költi a világgal, mintha csak egy kipattanó tífus kellemetlenségeiért Anglia már jóelőre a kezét mosná, hogy a szövetség egyik hatalma kiválni készül az ententéből.

A rekvirált gabona készletek beszállítása

A már befejezett régebbi és a most folyó katonai rekvirálások során lefoglalt buza, fengeri, bab, burgonya, stb. feles készleteket az illető tulajdonosok kötelesek lett volna lefoglalás után a Hadi Termény Részvénytársaság bizományosához azonnal beszállítani.

Mivel ezen kötelezettségnek még igen sokan eleget nem tettek, a polgármester ezúton figyelmezteti a lakosságot, hogy a rekvirált gabonát, fengerit, stb. a legsürgősebben szállítsa be mindenképpen, jövőhét folyamán ezeket, akik a beszállítást nem teljesítik, a leg-

szigorúbban megigják büntetni.

Most, hogy az utak megfagytak a szállítás, ha nehezen is, megtörténhet, jól és a saját érdekében cselekszik, ha a még be nem szállított rekvirált készletét még a hét folyamán beszolgáltatja. A hadi érdekek teszik szükségessé a rekvirált készletek legsürgősebb beszállítását, éppen azért azt, aki e tekintetben mulasztás követ el, kivétel nélkül a legsúlyosabban fogják meg büntetni.

Miért nincs elég dohány.

Cikket írt erről a kérdéssel a „Dohányárus“ című lapban Tömör Kálmán pénzügyminiszeri tanácsos, a minisztérium dohányügyi osztályának vezetője. Cikkében elmondja, hogy a háború alatt a dohányjévedéki üzem a háborús viszonyoknak megfelelően kellett beszozezni, ami elcsúsztatott is kielégítő módon.

A belföldi dohánytermelés és gyártás terén a dohányjévedéki üzem folytonossága biztosítva van csak a dohánygyártmányok eladása körül mutatkoznak rendkívüli akadályok, amennyiben a cikk nagy része a dohányárustól nem a fogyasztó hanem az árdrágító üzemek kezébe kerül, akik aztán a dohánygyártmányokat a városokban jóval magasabb áron adják el, a községekben pedig becseslik élelmicikkre, amiket ismét a nagyobb városokban visszük és magasabb áron adnak tul rajtuk.

A mutatkozó bajoknak csak a fogyasztókésztség és a dohányárus együttműködése vehet véget, ha egyrészt a trafik cikkért a szabályszerű árnál többet nem ad, másrészt pedig figyel arra, hogy a dohánygyártmány az árdrágító kezébe ne kerülheszen.

Végül szól a minisztériumi tanácsos a dohányjegyek behozataláról, amit lehetetlennek tart, mert a dohányosok napi szükségletének árhatára úgy mennyiség, mint minőség tekintetében is nagyon különböz és a rendelkezésre jutó dohánygyártmányok aránylagosan egyetlen országát dohányutalványok úján általánosításban biztosítani alig lehet.

A képviselőház ülése.

Már egészen hosszoktunk ahhoz, hogy a képviselőház ülésai tiszta óra helyett tíznegykor kezdődjenek, mintha miadankor arra törekednénk hogy a nyolcórás ülésnek lehetetlensége, tarthatatlansága mellett ültesszen. De akként átalakítani a tárgyalás rendjét, hogy azt komolyan is lehetseu venni, a kormányok még sinei szándékában. Az ellenzék kiférasztása a cél.

A vasúti hadiadó tárgyalása van szoron. Az általános vita barokasztása után Tolozsky pénzügyminiszer mondott — bőbeszédűség szempontjából — nagy beszédet a javaslat védelmében.

Az érdeklődés természetesen már reggeltől kezdve az interpellációk felé terelődött. Különös érdekessége volt Lovassy Márton interpellációjának Wilson üzenete tárgyában és a kijáró képviselők megjegyzése körül forgó két interpellációnak, illetve Tisza eszaka adott válaszána mely következőkép hangzott.

Lovassy Márton kérdési a minisztériumtól, hogy milyen álláspontot foglal el a magyar kormány Wilson üzenetével szemben?

Tisza István: Rokonszenűvel fogadnak minden olyan közbizárat, mely a béke ügyét szolgálja. A központi hatalmak bizonyították békehajlandóságukat de ellentétnek a legvégső ellenállásra készszeritnek becsülnék.

Amíg az antant nem vitoztatja meg álláspontját, addig áthidalatlan az antant és a mi álláspontját, addig áthidalhatatlan az antant és a mi álláspontunk közti különbség és áthidalhatatlan az antant és Wilson álláspontja közti feltezés is. Wilsonnak a nemzetközi elvről és törekvéséről való föltezését a monarchia az életben érvényesítette.

— Ismétlem — fejezte be Tisza, — mi saiveszen vesszük minden békétarvat.

— Fölkérttem Pócs volt minisztert, — folytatta Tisza, — késsítse el a jegyzéket a tabban legyen benne minden a képviselő, aki csak egy szót is szól a hadügyminisztériumban. A lista itt van. Aki osupán egyszer jét köben. annak neve után oda tesszem ajánlott. Aki többször eljárt, annál jelszem: érdeklődött.

1. Baross János: érdeklődött.
2. Csoria Frigyes báró: ajánlott.
3. Burden Sillárd: érdeklődött. (Lemondott a mandátumáról.)
5. Gándisch Guidó: ajánlott: (A nagy dísznódi kisiparosok érdekében jét el, — magyarosza Tisza, mire az ellenzék képviselő-

16k közül többen kiáltják: „Jól tette!”

— Hajós Kálmán: ajánlott.

7. Hegedüs Loránt: a Gyáripárosok Szövetsége érdekében levelet írt.

8. Izáka Lára: igen ismeretes.

9. Karácsonyi János gróf: Holtzer Simont ajánlotta.

10. Iljabb Kubinyi Géza: egyszer volt a hadügyminisztériumban, nem állapítható meg, milyen ügyben.

11. Micslay Gyula: ügye ismeretes.

12. Nadányi Gyula: ajánlott meghalt.

13. Ocollosányi László: ajánlott.

14. Pékár Gyula: a vaselése alatt álló altruista bank ügyben.

15. Páraán Miklós: érdeklődött.

16. Saterényi József: ajánlott egy céget, nem volt megállapítható, melyiket, mire Saterényi korbakialt: „Ei? Soha!” Tisza szél: „A listában van.” „Ismétlem, soha!” adja Saterényi, aki később felszólalt és újra tiltakozott.

17. Szálló Géza: ajánlott.

— A felszólaltak nagy része csak levélben jét köszo, — folytatta Tisza, ezakaól kiserőten látszik hogy anyagilag édekelve vannak. Ellenben Nadányinál, Izákanál és Burdennál megállapítható az érdekelttség.

As ülés este 9 kor végsződött.

NAPI HIREK

— Uj szappanrendelet. Eltelésünk szeriat, rövidesen uj szappanrendelet fog megjelenni, a mely három típust fog megállapítani. Meg marad a régi harminc százalékos hadiszappan: less: negyven százalékos jobb minőségű és végül meg onál is jobb, de bizonytalan szertartalmu szappan.

— Megbüntetett árdrágító. A tejdrágítókra alaposan ráfog járnai a rad. El: látszik ki a Begidzsán Dr. kihágási rendőrbíró mai ítéletéből, amellyel Tézsla Istvánné makói asszonyt amiért a tej literét 60 fillérért árusította 3 napi elzárásra átváltoztatható 100 korona pénzbírságra ítélte. Hej ha a többi árdrágítóval is így elbánnának, de megváltozna a helyzet egyszeribe Maxón.

— Felhívás a méhtenyésztőkhez. Kiknek méheik tavaszi etetéséhez kristálycukorra lenne szükségük, közöljék mincscsaládjuk számát 8 napon belül egy levelezőlapon a makói gazdasági iskola igazga-

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Pallagi úton

Eckhardt Vilmos fő-
deski-101/1 n. 500
holdas birtok kisebb
parcelláknak eladó.
Értekezni lehet: dr.
SUKOVICH ODON ügy-
védi irodájában Ma-
kón (Uri-utca Böhm
ház.)

Sarkány Józsefnek

egy köblös ugarföldje eladó, az igási
m. mellett, Csikós István szomséd-
ságban. Értekezni lehet: Kálvária
utca 58 szám alatt.

A Makói Onsegélyző Egy-
ület mint szövetséget (Hányadi-
utca, makói takarékpénztár
épület) ujjonnan megnyit

Záloginté zete

a legmérsékeltőbb kamattal és
legelőnyösebb feltételek mellett
kölcsönöket ad
ékszerekre, arany és ezüst-
művekre, értékpapírokra,
sorsjegyekre

és egyéb ingóságokra.
Fakaréktári osztály kölcsön-
őket folyósít előnyös kamattal
és fizetési feltételek mellett
ingatlanokra, váltóra és köte-
lezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
d. u. 3—5-ig.

Egy dupla fedelű női
aranyra sűrűsen el-
adó.

Cim a kiadóhivatalba.

Eladó föld.

B. RÓ FERENCNE Jánosor
1 szám alatti lakosnak
2 hold földje szabadkéz-
ből eladó, Értekezni lehet:
ugyanott,

Hirdetések felvételnek.

Kyong stott Özv. Dr. Kiss Pálné a Makói Független Ujság" villamoserőre berendezett gyorasajtóján, Makón.

Értekezni lehet: Várdi utcai ven-
dégfogóban,

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-
sorok, szápadás n. a. arany-
ból, platínából

fogtechnikusok

ezüst amalgamból és a fog
színevel azonos porcelánból.
Fogkövek eltávolítását, fogak
fehérítését és hirtelen fogsorok
átalakítását végtelem 25 éves
fogtechnikus gyakorlatom alatt
öt év óta Budapesten és
Berlinben is szerzett tapaszt-
alataim felbátorítanak arra,
hogy ezen szaktudományt a
nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánljam.
Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-
utca, Böhm-féle ház, Makón.

POOR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztonságos ható ár-
talmatlan szappan, szőpő, haj-
folt, ar-, kézrossz és ar-
deanföldbőrűltetésre használható.

Vilma-hajpor, Vilma-szappan és hajfoltó szer.

Ár: Vilma-crém 1 k. 100 g.,
Vilma-hajpor 1 koronás, Vilma-
szappan 70 fill., Hajfoltó 1 k.
Ezen pipaszerek több kiállításán
érmekkel lettek kitüntetve.

Marhabört,

lobbört, juhört, nyulbört, hány-
bört, csikobört és mindenféle
bőrököt és gyapjút, a legma-
gasabb napi árban veszek.

Löwenstein Ármán

Deák Ferenc- u 48 szám.
Fácska bormérés mellett.

10 éves

pecsenyebor eladó

Cim a kiadóhivatalba.

Hirdetések
felvételnek
a kiadóhivatalban.

Kisbó

fe és munkalatra

20 katasztrális hold föld

Értekezni lehet:

Özv. Dr. Kiss Pálnéval

Makón, ügyvédi iro-
dában, gyakorlott ir-
nok azonnal alkalma-
zást nyer. Cim a ki-
adóhivatalban.

Daráló gépek,

manillaszineg kecsik és kocsi-
lások,
előnyös árban azonnal kap-
ható,

Glück Samunál, Makó

TAKÁCS JÓZSEF tulajdonost képező
Bogársó 871 szám,

egy fertály tanya föld,

a hozzá való gazdasági épületekkel
együtt szabadkézből eladó. Értekezni

Takács Ferenc

és neje meghízzottakál, Bányai-utca
18 u. szám a.

Eladó ház.

A Bányai-utca 52 n. szám alatt egy jó
karban levő HÁZ, eladó. Értekezni
lehet a tulajdonosával,

Gera Istvánnal

JOÓ VIKTORIÁVAL, Nádasdy utca
47 szám alatt.

Eladó ház.

Harmath-utca 3. szám alatt egy HÁZ
szabadkézből eladó. Értekezni lehet,

Erdei Jánosné

tulajdonosnővel ugyanott.

ELADÓ egy Első Magyar
4 és fél H. P. 16 éves

magánjóró gőzcsepítő

garnitúra az összes szerel-
vény együttesen teljesen üzem-
képes állapotban. Csakis sze-
mélyesen tárgyalok.

Strepka János

géplakatos Pityaros.